

HÖGSKOLAN
DALARNA

UTVÄRDERINGSRAPPORT

Datum
2025-06-19

Diarienummer
C 2025/1154

Utvärderingsrapport av Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa 60 hp

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har utvärderat Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa 60 hp. Utvärderingen har genomförts av UFN:s utskott för utvärdering av utbildning (UUU) vid institutionen för hälsa och välfärd (IHOV).

Rapporten baserar sig på sakkunnigyttranden och skriftliga underlag som har granskats av externa sakkunniga Docent Margareta Larsson, Uppsala universitet, och professor Katarina Swahnberg, Linnéuniversitetet, som lämnat yttranden enligt det tidigare formuläret *Bedömning efter extern granskning*. Eftersom frågorna i denna utvärdering är begränsade på grund av tidigare utvärdering av Barnmorskeprogrammet har inga intervjuer med studenter genomförts.

Dialog mellan nämndens utvärderingsutskott och representanter för utbildningen har genomförts genom e-post i juni 2025.

Bedömningsområde 6: Kurser/utbildningsplan, säkring av examensmål och vidare studier

Bedömningsgrund 6.2

Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna kan uppnå nationella och eventuella lokala mål för utbildningen.

Anvisningar

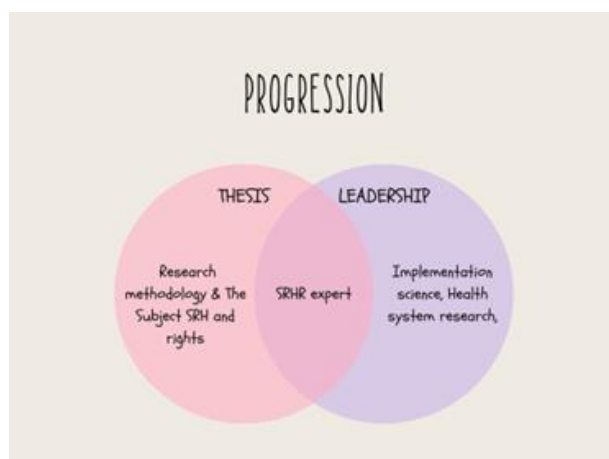
- Beskriv hur utbildningens utformning och genomförande säkerställer att studenterna uppnår nationella examensmål och eventuella lokala programmål. Beskrivningen ska göras i text samt i målmatris. Mall för målmatrisen finns tillgänglig via ufn@du.se.
- Beskriv hur olika lärstrategier och lärandeaktiviteter används i utbildningen för att främja studenternas lärande och progression genom programmet, i syfte att uppnå programmets examensmål.
- Exemplifiera utifrån de bifogade bedömningskriterierna i relation till lärandeaktiviteter, examinerande uppgift och de lärandemål som berörs

Självvärdering

Utbildningens utformning

Magisterprogrammet i global sexuell och reproduktiv hälsa är utformat för att ge en teoretisk fördjupning inom ämnet sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa (SRPH) och för att förbereda för högre studier samt för ledarskapspositioner globalt. Den student som erhållit magisterexamen är expert inom området SRPH vilket efterfrågas på Förenta nationernas (FNs) landskontor runt om i världen, på biståndsorganisationer och för forskning och utvärderingar inom området. Programmet omfattar 60 högskolepoäng (hp). Studierna bedrivs på

avancerad nivå och som heltidsstudier. Examinationsformerna framgår av respektive kursplan. Undervisningsspråket är engelska. Se bild nedan som ledning för fortsatt läsning:

Utbildningens genomförande som säkerställer att studenterna uppnår nationella examensmål och lokala programmål

Samma ämne, två program

Huvudområdet SRPH omfattar mänsklig reproduktion och livets början. Området behandlar fysiska, psykiska, sociala och kulturella processer i samband med sexualitet och familjeplanering, graviditet, födande, nyföddhetsperiod samt föräldraskap och kvinnors hälsa i ett livscykel- och genusperspektiv. Ämnet SRPH på Högskolan Dalarna ger två program som innebär fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå. De två utbildningsprogrammen, Barnmorskeprogrammet och Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa, har samma övergripande nationella programmål (Högskoleförordningen 1993:100):

- Ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- Utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- Utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

Båda programmen har enligt utbildningsplan (VBM TA, VGSEA) kandidatexamen som behörighetskrav. Barnmorskeprogrammet (VBM TA) leder till yrkesexamen - barnmorskeexamen (1993:100) samt en magisterexamen i SRPH. Yrkestiteln Barnmorska innefattar i Sverige ett självständigt arbete inom ett brett verksamhetsområde i mötet med människor i olika åldrar genom hela livet. Vidare leder barnmorskan kvalitets- och utvecklingsarbeten. Globalt arbetar barnmorskor tillsammans med andra yrkesgrupper i Förenta nationernas (FN) organisation, i andra biståndsorganisationer på humanitär grund med stöd från FN i arbetet för jämlikhet och tillgång till hälsovård för kvinnor och barn (Berg, Bogren, Erlandsson, Hök, Lindgren & Osika Friberg, 2021). Barnmorskeprogrammet har tidigare utvärderats internt. *Internationalisering på hemmaplan* innebär att studenter på barnmorskeutbildningen och globala magisterprogrammet har gemensamma seminarier och diskuterar gemensamma delar i utbildningarna. Detta har vidareutvecklats de gångna åren, då det ligger i linje med internationella/interkulturella färdigheter/värderingsförmågor och förhållningssätt som bidrar till att kulturellt kompetenta studenter utexamineras från Högskolan Dalarna. Internationalisering på hemmaplan utvecklar samtliga studenter och lärares förståelse för komplexa samhällsfrågor nationellt och globalt. Läraryrket ser möjligheten till mobilitet inom och utanför Europa främst genom befintliga internationaliseringsprojekt i ämnet. Information om olika möjligheter för mobilitet delges studenterna i början av varje program. Studenterna har möjlighet att skriva examensarbeten i annat land än Sverige och göra fallstudier i Danmark, Nepal, Gambia, som exempel. Med internationell ämnesprofil genomsyras ämnet av färdighet, förmåga och förhållningssätt som uppfyller såväl nationella som lokala mål. Lektorena i båda programmen (VBM TA, VGSEA) är aktiva inom nationella och internationella forskningsprojekt, vilket möjliggör att programstudenter i Barnmorskeprogrammet samt i Magisterprogram i Global sexuell och reproduktiv hälsa har insyn och deltagar i forsknings- och utvecklingsarbeten både nationellt och globalt. De båda programmen (VBM TA, VGSEA) ges parallellt och studenterna utbyter erfarenheter med varandra. Det globala magisterprogrammet i sexuell reproduktiv hälsa leder *inte* till yrkesexamen "Barnmorska". Inom olika organisationer globalt anställs olika yrkesgrupper för arbetet med jämlikhet och tillgång till hälsovård för kvinnor och barn. Mot den bakgrunden är behörighetskravet till Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa kandidatexamen om 180 hp i ett samhällsvetenskapligt/hälsovetenskapligt/ekonomiskt huvudområde.

Magisterprogrammet i global sexuell och reproduktiv hälsa ges på engelska med krav på språkfärdighet motsvarande Engelska B/Engelska 6, och leder till magisterexamen som expert på området SRPH. Programmets alumner arbetar idag som ledare, lärare, forskningsassistenter, PhD-studenter, anställda på universitet och på FN:s landskontor, samt i biståndsorganisationer nationellt och globalt. Enligt lokala utbildningsprogrammets mål fördjupar båda programmen perspektiven inom ämnet SRPH. Barnmorskeprogrammet med fokus på anställningsbarhet som barnmorska och magisterprogrammet med fokus på arbete i olika biståndsorganisationer nationellt och globalt samt som ledare för utvärderingar och forskning inom området. Detta enligt högskolelagen (1992:1434):

- Utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet och för forsknings- och utvecklingsarbeten.

Magisterexamen:

Magisterprogrammet i global sexuell och reproduktiv hälsa (VGSEA) och Barnmorskeprogrammet (VBMTA) har samma akademiska utgång och leder båda till magisterexamen i SRPH. Examensmålen enligt Högskoleförordningen (1993:100) är desamma för båda programmen (VBMTA, VGSEA).

För magisterexamen ska enligt högskoleförordningen (1993:100) studenten efter avslutad utbildning:

Kunskap och förståelse

-visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
-visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

-visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
-visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
-visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
-visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad utbildning skall studenten för magisterexamen enligt Högskoleförordningen 1993:100:

-visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
-visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
-visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Lokala program mål:

För att säkerställa att studenterna i magisterprogrammet i global sexuell och reproduktiv hälsa (VGSEA) genom utbildningens utformning och genomförande uppnår nationella examensmål enligt ovan finns lokala program mål.

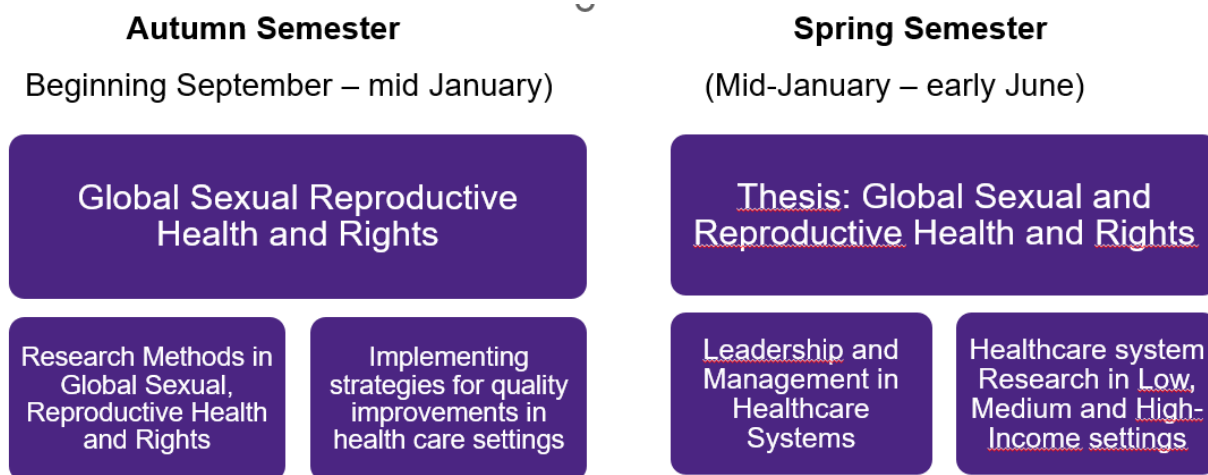
Enligt lokala program mål ska studenten efter avslutad utbildning i Global sexuell reproduktiv hälsa:

-visa fördjupade kunskaper inom området global sexuell och reproduktiv hälsa utifrån flera discipliners kunskap, kunskapssyn, teorier och metoder inkluderat ett jämställdhetsperspektiv
-visa fördjupade kunskaper om sociala och kulturella aspekter i relation till global sexuell och reproduktiv hälsa och på så sätt även integrera aspekter av global hållbar utveckling och mänskliga rättigheter
-visa förmåga att använda forsknings- och ämneskunskaper i utformandet av ett fältarbete i syfte att utveckla och implementera evidensbaserade interventioner i olika miljöer och sammanhang
-självständigt visa förmåga att söka och kritiskt granska vetenskapliga publikationer och källkritiskt granska information
-visa fördjupad kunskap om olika forskningsmetoder för att samla evidensbaserad information och om kunskapsöverföring av vetenskaplig evidens till hälsopolicy och - interventioner i praktik

-visa insikt om ledarskapets betydelse för en förbättrad sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter och en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.

Ämnesfördjupning och progression (Se bild Profession sid 1)

Under hela utbildningen fördjupas ämnet med ett fokus på global sexuell och reproduktiv hälsa. Detta sker genom olika discipliners perspektiv, teorier och metoder för forskning, utvecklingsarbete och ledarskap, med särskild hänsyn till jämställdhet, global hållbar utveckling och mänskliga rättigheter, vilket konkretiseras i examensarbetet.

Termin 1 börjar med kursen Sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter ur ett globalt perspektiv (15 hp) samt parallell fördjupning i relaterad forskningsmetodik (7,5 hp) och strategier för implementering av evidensbaserad kunskap (7,5 hp). Forsknings- och ämneskunskaper används för att utforma ett fältarbete i syfte att utveckla och implementera evidensbaserade interventioner i olika miljöer och sammanhang samt en forskningsplan. Som en röd tråd genom hela utbildningen får studenten visa på förmåga att söka och kritiskt granska vetenskapliga publikationer och källkritiskt ganska information.

Under Termin 2 sker successiv progression genom fördjupad reflektion i ämnet gällande frågeställningar, situationer och företeelse som studenterna tar fram ur erfarenheter från arbets-, och privatliv om ledarskapets betydelse för en förbättrad sexuell, reproduktiv hälsa samt jämlikhet och jämställdhet som rättigheter ur ett hållbarhetsperspektiv (Ledarskap och organisation, 7,5 hp). Hållbar utveckling innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö samt ekonomisk och social välfärd och rättvisa. Studenternas minnen av tidigare livserfarenheter sveper som vågor över ny kunskap och införlivas som insikter som förändrar attityder genom kritisk reflektion i seminarier. Livserfarenheterna tas tillvara och bli något större när de reflekteras mot samlad evidensbaserad information. Erfarenheterna kan ligga till grund för kontinuerligt förbättringsarbete i praktiken när studenterna återgår till arbetslivet efter avslutad utbildning. Hälso- och sjukvårdssystemforskning (7,5 hp) är programmets sista kurs som ger verktyg för att utvärdera komplexa interventioner. Parallellt ägnas andra terminen åt examensarbetet (15 hp). Detta inkluderar djupgående studier inom ett valt område, analys och tolkning, framskrivande av examensarbetet, en presentation och ett försvar av examenarbetet vid ett seminarium. Bedömning av studentens kunskaper sker, förutom genom progression i examensarbetet, med hjälp av muntliga examinationer i seminarieform.

Två progressionskedjor

Det finns två ”progressionskedjor” i programmet som tillsammans leder till den nationella måluppfyllelsen. De två progressionskedjorna är beskrivna i bild 1 ”Progression” på sida 1 och längre fram i texten redovisas hur olika lärstrategier och lärandeaktiviteter används i utbildningen för att främja studenternas lärande och progression genom programmet, i syfte att uppnå programmets examensmål och göra dem till experter inom SRPH. Dessa två progressionskedjor är baserade på, dels fördjupade ämnes- och metodkunskaper genom hela utbildningen som ligger till grund för studier inom ett valt område, dels analys och tolkning samt framskrivande av examensarbetet, inklusive en presentation och ett försvar av detsamma vid ett seminarium i slutet av utbildningen (Se bild 1 sid 1). I denna första progressionskedja (progressionskedja 1) visar studenterna med ett självständigt examensarbete sin förmåga att hantera och fördjupa erhållen kunskap och att forskningsanknyta den. I den andra ”progressionskedjan” (progressionskedja 2) i utbildningen fokuseras förbättringsarbeten och utvärderingsforskning av komplexa interventioner samt ledarskapets betydelse för planering, genomförande och evaluering av olika interventioner för en förbättrad sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter i ett hälso- och

sjukvårdssystem och tillika en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa genom evidens och hälsopolitisk dialog.

Progressionskedja 1: Examensarbete

Handläggning av examensarbete och hur undervisningen utvecklar studenternas vetenskapliga grund

Institutionella förutsättningar, vetenskaplig grund och förhållningssätt: Medarbetarna som bemannar kvalitetsansvarsfunktioner som ämnesansvarig, programansvarig, examinator och studierektor har kvalifikationer för uppdraget enligt Regler för kompetenskrav för ämnesansvarig, examinator och programansvarig (dnr C2023/1565). Ämnesansvarig, programansvarig, examinator samt studierektor genomför årligen översyn av progression mot examensmål i programmets samtliga kurser. Systematiskt kvalitetsarbete genomförs i ämnes- och programmöten tre gånger per termin för att säkerställa fördjupning av studenternas kunskaper och färdigheter mot examensmålen. Varje år utser studenterna i utbildningens första kurs representanter som deltar i ämnes- och programmöten. På dessa möten som genomförs terminsvis ges återkoppling till utvalda studentrepresentanter som i sin tur återkopplar till den större gruppen studenter i programmet. Återkoppling på de skriftliga utvärderingarna som återfinns i lärplattformen Canvas sker muntligt med lärarna. Kontinuerlig kontakt mellan studenter och lärare erbjuds vid seminarier och föreläsningar samt via mejl och telefon. Utbildningsprogrammet utvecklas kontinuerligt såväl akademiskt som med avseende på studenternas anställningsbarhet, vilken påverkas av nationell, europeisk och globala politiska strömningar. Det genomförs regelbundna kurs- och programvärderingar för att kontinuerligt förbättra utbildningen. Studenterna ges möjlighet att lämna sina synpunkter på kurser och program anonymt via en kursvärdering. Kurs- och programanalys diskuteras på program och ämnesmöten. Utvecklingsområden identifieras och åtgärder föreslås utifrån kurs- och programanalyserna. Utvecklingsplaner konkretiseras i verksamhetsplaner och följs upp i verksamhetsberättelser. Arbetet med kursplaner inkluderar att utarbeta och revidera bedömningskriterier som diskuterats i lärarlaget, där examinatorn spelar en central roll för att säkerställa kvaliteten.

Det finns även en kompetensutvecklingsplan med målsättningen att forskningsanknyta utbildningen genom att integrera aktuell forskning i ämnet med kursinnehållet. Alla medarbetare har 15 % av sin arbetstid avsatt för kompetensutveckling eller forskning, medan lektorer har upp till 20 % avsatt för detta ändamål. Högskolan Dalarnas kvalitetsutvecklande supportorganisation uppmuntrar till operativt kvalitetsarbete genom intern- och extern granskning och utvärderingar av utbildningsprogram med avseende på måluppfyllelse i utbildningsplan och kursplan med förutsättningar för utbildning och forskning. I en anonym studentenkät utvärderas årligen programmet och resultatet av utvärderingen delges bland annat ämnesföreträdare och prefekt. Studentstödet (Internationella kontoret, studenthälsa, språk- och teknisk support) är viktiga stödfunktioner för programmet. I program- och ämnesmöten tas studenternas synpunkter till vara på ett mer kommunikativt plan i utbyte av erfarenheter mellan kollegiet och studentrepresentanter. Studenternas evalueringar och lärarnas reflektioner ligger till grund för ständigt förbättringsarbete inom ämnet. Upplägg revideras för bredd och progression inom programmets kurser baserat på studenternas synpunkter. Kursuppgifterna i kurshandböckerna förtydligas för att studenterna ska uppnå målen i kursplanerna. Det ska tydligt framgå för studenterna att det sker en progression och successiv fördjupning inom centrala delar av området med tillhörande forskningsanknytning och ledarskapskomponent. Utifrån institutionella förutsättningar, vilket innefattar att det ska finnas tillräcklig lärarkompetens för att genomföra alla kurser, och med utgångspunkt i tabell 3-5 i bilaga, konstateras att samtliga lärare på programmet har yrkesexamen och magisterexamen som grund för vidare studier. Andelen reserverad tid som forskande lärare deltar i undervisningen varierar. Variationen kan förklaras av tilldelning av externa forskningsmedel samt engagemang i andra program och uppdrag inom och utom ämnet SRPH och inom och utom Högskolan Dalarna. Den vetenskapliga grunden är ett krav i utbildningen enligt högskolelagen (1 kap. 2 §: utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, samt 1 kap. 3 §: verksamheten ska bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.) Konstitutionen av lärarlaget i ämnet möjliggör ett nära samband mellan forskning och undervisning vilket framgår av bilaga (Tabell 1–2. Verksamma lärare och deras publikationer).

Vetenskapligt förhållningssätt och kritiskt tänkande ska under utbildningen enligt högskolelagen 1 kap. 8 § utveckla studenternas förmåga att ”göra självständiga och kritiska bedömningar”, att ”självständigt urskilja, formulera och lösa problem” och ”beredskap att möta förändringar i arbetslivet”. ”Inom det område som utbildningen avser ska studenterna utöver kunskaper och färdigheter utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå”, ”följa kunskapsutvecklingen”, och ”utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området”. Studenter övas genom muntliga examinationer i seminarieform, skriftliga uppgifter och individuella skriftliga tentamina. Lärarlaget arbetar med konstruktiv länkning och värderar således

det väsentliga innehållet i utbildningen och vilka aktiviteter som pedagogiskt kan ske för att studenten ska erbjudas den bredd och det djup i ämnet SRPH som lagen kräver.

I högskolelagen 1 kap. 9 § läser vi: "utbildningen ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå, utöver vad som gäller för utbildning på avancerad nivå". Institutionella förutsättningar, vetenskaplig grund och vetenskapligt förhållningssätt finns i utbildningen för att upprätthålla god kvalitet. Lärolagens globala kompetens kan utgöra resurs för att utveckla den förmåga som behövs för att arbeta internationellt med hälsopolicy och interventioner i praktiken samt för att leda det arbetet. Examensarbetet, som är läraaktivitet för en av två progressionskedjor, innehåller lärandemål om att söka, kritiskt värdera och syntetisera forskningsrön samt att integrera teori och begrepp inom global sexuell och reproduktiv hälsa och i det egna självständiga arbetet tillämpa forskningsetiska principer och forskningsmetoder. I programmets samtliga kurser förväntas akademiskt skrivande med referenser till relevanta studier, kurslitteratur och rapporter. Formatmallar för rapportskrivning och mallar bifogas kurshandböckerna. I programmets första termin är ämnesintroduktion (ASR24V) 7.5 hp och metodfördjupning (Forskningsmetodik inom global sexuell och reproduktiv hälsa ASR24W) förberedelser för andra terminens examensarbetskurs (ASR25V). I Global sexuell reproduktiv hälsa och rättigheter (ASR24V) 15 hp skrivs PM fram för kommande examensarbete. Med fokus på forskningsområdet analyseras globala problem samt evidensbasen för interventionerna inom ämnesområdet, vilket fördjupas med akademiskt skrivande som förberedelse för framskrivande av PM och senare självständigt examensarbete.

Handledning av examensarbete på avancerad nivå utgår från studenternas tidigare kunskaper från studier för avläggande av kandidatexamen. Kraven på självständighet i handledningssituationen samt fördjupning, och i egna studier och teamarbete, ökar. Studenten förväntas ta del av rekommenderat undervisningsmaterial, litteratur samt bibliotekets tjänster. Innan bibliotekaries tjänster nyttjas ska inspelad föreläsning om informationshantering ses som repetition. Förutom studentens eget ansvar för studierna kan handledaren ge råd om relevant litteratur utöver kurslitteratur. Handledaren erbjuder och meddelar tider för handledningstillfällen med ett författarpär eller i förkommande fall flera författarpär i grupphandledning, vid campus eller via digital mötesplats, där återkoppling på arbetets progression sker. Vid grupphandledningen används peer-learning som pedagogisk ansats enligt handledarens instruktioner. Handledaren avgör när arbetet uppfyller kvalitetskraven för att examineras gällande såväl halvtidsseminarium som slutseminarium. Studenten äger rätt att bortse från handledarens eventuella avrådan och kräva bedömning vid examination. Seminarier och opponent/respondentskap är del i läraaktiviteterna och bedömning med betyg F-A sker utifrån uppfyllelse av lärandemålen i kursen enligt konstruktiv länkning (se betygskriterierna).

Vid examinerande halvtidsseminarium ska författarna lämna in sitt pågående arbete senast fyra arbetsdagar innan examinerande seminarium. Vid seminarium i grupp presenteras kursens pågående arbeten med powerpointpresentation enligt särskild mall. Samtliga deltagare ska förbereda frågor och diskutera samtliga pågående arbeten under ledning av examinator som bedömer arbetes progress. Vid examinerande slutseminarium ska studenterna agera respondentskap för eget examensarbete och opponentskap vid ett annat examensarbete. Kursansvarig planerar och fördelar opponent- respektive respondentskap samt utser granskare för bedömning av arbetet. Studenter deltar som aktiva åhörare vid alla övriga kursdeltagares presentationer och ska ställa relevanta frågor i anslutning till avslutat opponent- och respondentskap. Granskare som bedömer examensarbetets kvalitet lämnar ett utlåtande till examinator. En opposition syftar till att kritiskt granska ett annat arbete utifrån givna former och under tidsbegränsning: Respondenterna gör en fem minuters sammanfattning och presenterar arbetet utifrån rubriksättningen i examensarbetet. Åhörarna skall kunna förstå arbetets innehåll i korthet. Respondenterna får möjlighet att under ett par minuter lyfta fram och korrigera eventuella fel som upptäckts sent. Här efter följer den egentliga oppositionen formad som en diskussion mellan opponenter och respondenter. Frågor kring arbetet ställs och respondenterna ska ges möjlighet att förklara och tydliggöra de frågeställningar som opponenterna påvisar. Här är det särskilt viktigt att opponenterna lägger fokus på de vetenskapligt övergripande frågorna. Därefter har åhörarna möjlighet att ställa frågor till respondenterna. Slutligen ställer bedömaren frågor och ger synpunkter på arbetet som kan vara av intresse för seminariedeltagarna och avslutar med ett kort enskilt samtal med respondenterna. Opponenterna lämnar skriftlig version med kommentarer, förslag till ändringar, stavfel och mindre fel till respondenterna. Efter slutseminariet bearbetar författarna texten utifrån de synpunkter som framkommit från granskande lärare som bedömt arbetet. Efter tio arbetsdagar ska det reviderade arbetet lämnas in via den digitala lärplattformen med synliga ändringar enligt bedömaren kommentarer. Examinator ansvarar för att det reviderade arbetet betygsrapporteras och administreras för publicering i DIVA. Studenterna uppmanas presentera sina betygssatta arbeten på sina arbetsplatser, sprida resultaten och skriva artiklar med stöd av seniora forskare om möjligt. Examensarbeten som exempel finns i bilaga.

Progressionskedja 2: Ledarskap

I den parallella progressionskedjan stärks progressionen från första kursen (7,5 hp) i termin ett där vetenskaplig metod och akademiskt skrivande fördjupas från grundnivå. Fördjupning i studentens vetenskapliga skrivande fortsätter i termin 1 med ”Strategier för implementering av förbättringsarbete i hälso- och sjukvård” och i de två 7,5 hp-kurserna i termin 2: ”Ledarskap och organisation inom hälso- och sjukvårdssystem” (ASR25U) och ”Hälso- och sjukvårdssystemforskning i låg-, medel-, och höginkomstkontext (ASR25T, beskriven ovan). Dessa två 7,5 hp-kurser ges parallellt med examensarbetskursen (ASR25V) som löper under hela vårterminen och därigenom fördjupas det vetenskapliga skrivandet genom hela utbildningen. Akademisk progression sker genom akademiskt skrivande och forskningsanknytning mellan teoretiska ämnen och studenternas exempel av tidigare yrkesutövning i medel-, låg- och höginkomstkontext. Läraktivitet för att uppnå lärandemål i sista kursen ”Hälso- och sjukvårdssystem i låg-, medel- och höginkomstkontext” 7,5 hp i andra terminen är att skriva fram konceptpapper för ett anpassat projekt inom FN-organet med tillhörande utvärdering av detsamma, baserat på kunskaper i tidigare kurser i programmet om ledarskap och hur policydialog kan problematisera kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och mänsklig rättighet i relation till jämlikhet, kultur, genus och hållbarhetsperspektiv. Här prövas den samlade kompetensen att leda och bedriva bistånds- och utvecklingsprojekt vilken är studenternas kommande yrkesutövning efter avslutat program. De lär sig föra dialog om projektarbete samt att självständigt handlägga, dokumentera samt identifiera särskilda behov i samband med olika situationer.

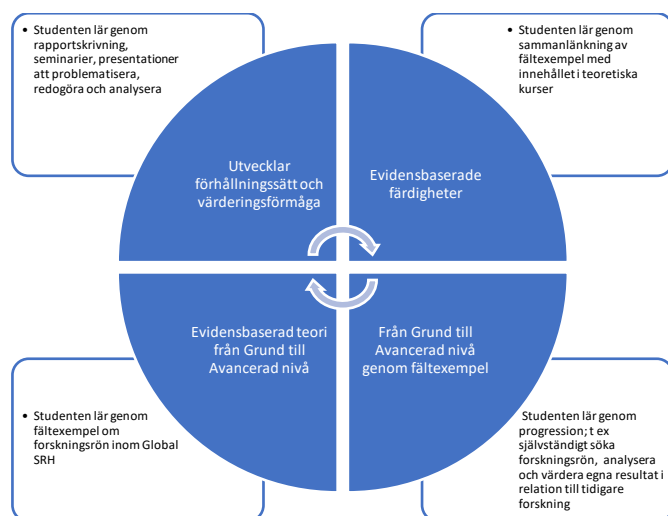
Lärstrategier och lärandeaktiviteter som används för att främja studenternas lärande och progression genom programmet, i syfte att uppnå examensmål

Undervisningen är uppbyggd så att studenterna först tar del av föreläsningar och därefter arbetar aktivt utifrån den pedagogiska modellen Flipped Classroom under seminarier, vilket främjar ett fördjupat lärande genom reflektion och kommunikation med medstudenter. Medstudenter från olika delar av världen ökar förståelsen för komplexa företeelser och interventioner. Kurserna som fördjupar ämnet, implementeringsforskning och strategier, ledarskap och organisation är centrala delar i programmet, och dessa områden ingår även i vårt forskningsområde relaterat till professionen i hälsosystemet. Våra disputerade lärare fungerar som examinatorer i kurser och för examensarbeten. De delar med sig av sin expertis genom att integrera aktuell forskning i kommunikation med studenterna i undervisning och examination.

För närvarande har lektorerna ett tiotal doktorander i ämnet inskrivna vid andra högskolor och universitet. Vetenskaplig grund innebär att verksamheten bärs upp av lärare som har god vetenskaplig kompetens och god pedagogisk förmåga. Inom programmet bedrivs forskning inom utbildningens avgränsning och profil med en volym av publikationer mellan 2021–2023 (se bilaga Tabell 1+2. Verksamma lärare och deras publikationer). Den volymen publikationer speglar en forskningsförankring i ämnet SRPH som upprätthåller och säkerställer utbildningens forskningsförankring. Forskning förankras i undervisningen rörande graviditet, förlossning, postpartumvård, nyföddhetsvård, genus, LHBTQAI+-perspektiv, samkönat föräldraskap, preventivmedel, abortvård, förlossningsrädsla, fosterrörelser, hälsa och migration, föräldrastöd, fosterdöd, våld i nära relationer samt profession och hälsosystem. Lärarna i ämnet är så trygga i forskningsområdet att de spontant i ett seminarium kan undervisa och dela med sig både med bredd och djup. Studenterna har genom kollegiet god kännedom om forskningen i ämnet och de tränar kontinuerligt genom hela utbildningen vetenskaplig metod genom att läsa vetenskapliga texter och i examinationer tränar de akademiskt skrivande.

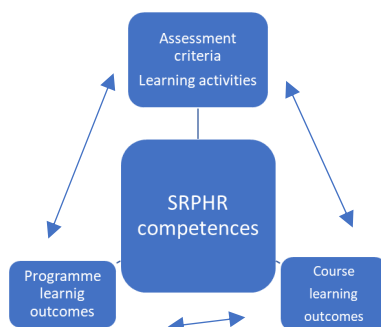
Disputerade lärare är med vid planering av samtliga kurser och det garanterar den vetenskapliga kvaliteten, forskningsförankringen, samt att pedagogiken är relaterad till konstruktiv länkning, och progression vad gäller både djup och bredd inom varje kurs i utbildningen. Forskarna i ämnet SRPH har egen forskargrupp ledd av professor Kerstin Erlandsson och deltar vid institutionens forskningsseminarier. Ämnets forskargrupp möts tre gånger per termin för att sammantaget garantera den vetenskapliga kvaliteten och det vetenskapliga förhållningssättet baserat på vetenskaplig grund inom ämnesområdet. Forskargruppen i SRPH har som mål att producera forskning och evidensbaserad praktik i framkant för att påverka tillgången till sexuell, reproduktiv, perinatal hälsa (SRPH) och rättigheter för hela befolkningen även i framtiden. Forskargruppen verkar för att även andra länder än Sverige fortsätter försörja befolkningen med SRPH genom utveckling och implementering av ny kunskap och kompetens. Forskargruppen fokuserar på olika metoder för att förbättra den reproduktiva hälsan i Dalarna, nationellt och globalt. Vi menar att SRPH är ett nödvändigt område för folkhälsa och samhällsekonomisk utveckling. Nationellt och globalt behöver vi bevara och vara rädda om det vi uppnått inom forskningen om SRPH och implementera kunskaperna. De forskande lektorerna söker kontinuerligt externa medel. Forskargruppen är tvärvetenskaplig genom nationella och globala samarbeten i forskningsprojekt. Dessa projekt ger bredd i insamling av data- och i analysmetoder. Att forskande och undervisande lektorer finns i undervisningsmiljöer både vid Högskolan Dalarna och i andra sammanhang ses som positivt. Kunskaper och förmågor som är direkt efterfrågade inom FN och olika organisationer som hanterar bistånd examineras så att de uppfyller

högskoleförordningens mål samt Högskolan Dalarnas lokala program mål. Inom ämnet inspireras lärarlaget av Healy och Jankins (2009) ramverk med fokus på fakta och innehåll samt process.

Hur bedömning av kunskap och förmåga säkerställs genom konstruktiv länkning

Självvärderingen redovisar exempel på konstruktiv länkning inom tre av Globala magisterprogrammets kurser avseende bedömningskriterier i relation till lärandeaktiviteter, examinerande uppgift och de lärandemål som berörs.

Identifierade förbättringsbehov: För barnmorskeprogrammet genomförs extern granskning av examensarbeten som genomförs regelbundet via avtal med Mälardalens Universitet (MDU) och dess barnmorskeutbildning. Detta för att upprätthålla kvalitet på examensarbeten. Det skulle kunna vara en förbättringspotential även för globala magisterprogrammet, att i samarbete med exempelvis internationella program med liknande profil vid Uppsala universitet eller Karolinska Institutet säkerställa kvaliteten. Att lära studenterna hur de kan använda AI är en annan förbättringsåtgärd samt att utveckla grupphandledning.

Speciella förhållanden som påverkar prestationsgraden: *Kommentera tabell 3 till 5 och ange eventuella speciella förhållanden som påverkar prestations-graden.* Förhållanden under pandemin (2022) kunde påverka prestationsgraden om inte Next Generation Learning (NGL) varit ett inarbetat koncept. Lärarlaget med 2 av 10 boende i Dalarna hade redan före pandemin medfört nätbaserad undervisning. Konceptet NGL har varit signum för Högskolan Dalarna de senaste 15 åren och det har påverkat prestationsgraden positivt bland studenter och lärare sedan starten av globala magisterprogrammet. Studenterna i globala magisterprogrammet uppskattade flexibiliteten där de kunde komma till Högskolan Dalarna och studier på campus eller stanna i hemlandet och studera online eller en blandad variant när studenterna kom till Högskolan Dalarna någon gång under läsåret. Programmet annonseras dock som campus-baserat för att studenterna ska ges visum att studera i Sverige, vilket kan öka attraktionskraften och i vissa sammanhang är ett krav för att utomeuropeiska studenter ska erbjudas stipendium. Utomeuropeiska studenter har samtidigt problem att få visum och uppehållstillstånd. Möjligen kan det påverka prestationsgraden även om vi försökt kompensera med möjligheten att studera online. För att upprätthålla

volymen och produktionen behövs en satsning på Norden, Europa och Ukraina. Även samverkan gällande pedagogik och innovativa lösningar för till exempel African Studies för att upprätthålla sedan många år upparbetade kontakter med europeiska och afrikanska universitet. Prestationsgraden för svenska, nordiska och europeiska studenter som inte är betalande är 90 % för 2022/2023 och 91 % för 2023/2024. En kursändring i biståndspolitik och på Högskolan Dalarna mot mer campusförlagd utbildning kan på sikt påverka prestationsgraden.

Bilagor till självvärdering

Tabell 1. Verksamma lärare och fördelningen av deras arbetstid i den aktuella utbildningen det senaste läsåret, samt eventuell komplettering med hänsyn till sentida förändringar: Redovisas inte i utvärderingsrapporten

Tabell 2. Verksamma lärares publicerade forskningsresultat enligt DiVA under perioden de senaste tre åren. Verksamma lärares registrerade forskningsresultat enligt DiVA med publiceringsår 2021-2024. Uttag från DiVA 2024-06-19 och 2024-06-20: Redovisas inte i utvärderingsrapporten

Tabell 3. Kurstillfällen innevarande år.

	Grundnivå	Avancerad nivå
Antal kurstillfällen/år	0	6
Varav antal programkurser	0	6

Tabell 4. Helårsstudenter, helårsprestationer och prestationsgrad för de senaste två åren

		Avancerad-paying and nonpaying	Totalt
2023			
Helårsstudenter		15	
Helårsprestationer		11	
Prestationsgrad %	91%	71 %	
2022		Avancerad-	Totalt
Helårsstudenter		13	
Helårsprestationer		10	
Prestationsgrad %	90%	75 %	

Tabell 5. Antal kandidatexamina respektive magisterexamina utfärdade under de senaste två åren.

	2023	2022
Magisterexamina	15	14

Tabell Grading Criteria och Checklista examination redovisas inte i utvärderingsrapporten.

Sakkunnigutlåtanden

De sakkunniga uttrycker sig generellt i positiva ordalag: ”Globala magisterprogrammet i sexuell och reproduktiv hälsa motsvarar de krav som kan ställas på en utbildning på avancerad nivå, med nära samarbete mellan studenter och lärare, forskningsanknytning samt användbarhet i nationella och internationella icke statliga och statliga biståndsorgan för samhällets behov internationellt.”

Bedömningsgrund 6.2: Utformning, genomförande och examination

- Det finns en tydlig koppling mellan lärandeaktiviteter – examinationer – bedömning – lärandemål – examensmål. Det är övervägande seminarier och inlämningsuppgifter som utgör examinationerna, men det finns tydliga kriterier för hur studenternas prestationer på seminarier ska bedömas. Dock undrar sakkunnig hur en så omfattande betygsskala som A-F kan användas vid bedömning av prestationer på ett seminarium? I utbildningsplanen nämns en individuell tentamen, men den återfinns inte i någon av kursplanerna. Eftersom även examensarbetet är en paruppgift vore det värdefullt med åtminstone en helt individuell tentamen. Det kan förstås vara svårt att organisera när inte alla studenter är på campus.

- De ingående kurserna är relevanta och hänger väl samman. Greppet med två progressionskedjor är intressant och programmets mål är adekvata.

- Ett systematiskt kvalitetsarbete avspeglas i checklistor, manualer med bedömningskriterier, kursanalyser, examinerande halvtidsseminarier m.m. Varierande läraaktiviteter och goda relationer mellan studenter och lärare är också på plats. Allt detta sammantaget skapar goda förutsättningar för progression och måluppfyllelse. Samlande uppgifter som tex "Konceptpapper" är en god hjälp för studenter att integrera kunskap och förstå helheter, vilket är en förutsättning för progression och en god förberedelse inför framtida yrkesutövande.

- Lärosätet har utvecklat ett framgångsrikt koncept med en kombination av campus/distansundervisning. Metoder som peer learning, flipped classroom m.m. borgar för en medveten och studentaktiverande pedagogik. Detta kan förstås vara utmanande när studenter kommer från så vitt skilda kulturer och miljöer. Ett inledande kursmoment där pedagogiken tydligt förklaras och demonstreras kan förebygga framtida osäkerhet och frustration i studentgruppen.

- Värderingsförmåga och förhållningssätt är omistliga delar i kompetens inom reproduktiv, sexuell och perinatal hälsa eftersom det handlar om människor i utsatta och sårbara situationer, inom ett område som är belagt med många kulturella, religiösa och samhällliga normer och regler. Utbildningsplanen fastställer att studenten ska redovisa:

relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,

- *visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och*
- *visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.*

Men i de olika kursplanerna finns inte så mycket formulerat om värdering och förhållningssätt annat än i examensarbetets kursplan:

analysera och värdera det egna resultatet i relation till tidigare forskning

· värdera det egna bidraget till kunskapsutvecklingen och presentera förslag till vidare forskning

· försvara och kommunicera eget vetenskapligt arbete samt kritiskt granska och värdera andras vetenskapliga arbete avseende grad av vetenskaplighet, systematik, innehåll och struktur.

Det kan alltså finnas skäl att se över innehållet i kursplaner och läraaktiviteter beträffande just värderingsförmåga och förhållningssätt. Examinationsformen inlämningsuppgift och seminarium passar utmärkt när det gäller utvärdering av just dessa färdigheter, men ett bedömningskriterium beträffande dessa aspekter kan läggas till.

- Kurssammansättningen som innehåller områden som implementering, organisation och ledarskap är föredömlig.

- Global hälsa har alltid varit stadd i förändring, men det går fortare nu och det är en utmaning för undervisande lärare och andra ansvariga. Här skulle studenterna kunna hjälpa till med omvärldsbevakningen och uppmuntras att även ge input på utbildningens innehåll.

- En styrka som sakkunnig särskilt vill lyfta är det tydliga och genomgående genusperspektivet. Sakkunnig noterade att genus omnämns i kursplaner och att genusteorier används i uppsatserna. Våld som är en extrem form av ojämställdhet lyfts i flera cases för etisk reflektion. Detta är utomordentligt viktigt kunskapsområde vid såväl policyarbete som stora infrastruktursatsningar. Svenska sjuksköterskor och barnmorskor ska numera ha baskunskaper i våldskunskap, men hur är det med sökande med samhällsvetenskaplig eller ekonomisk bakgrund? Behöver de extra förberedelser för att tex jobba med nämnda cases?

- Lärandemålen i kurs- och utbildningsplaner är överlag tydligt relaterade till examensmålen och till utbildningens inriktning. Samhällliga aspekter kommer också med till exempel i detta lärandemål: *ur ett rättighetsperspektiv analysera och diskutera hur sociala, ekonomiska, miljömässiga, beteendemässiga och politiska faktorer påverkar mödrars, barns och tonåringars hälsa, sexuellt överförbara sjukdomar, familjeplanering och abortvård.*

Det som saknas i kursplanerna är detta mål som finns i examensmålen för magisterexamen:

- *visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.* Det kan behöva läggas till och också hur detta mål ska examineras.

- Progressionen i utbildningen är något mer svårbedömd. Det finns inte så tydligt hur kurserna bygger på varandra, men det får antas att den första delkursen introducerar ämnet och studenterna skaffar sig en bred kunskap inom området. Metodkursen ger verktyg, både för att värdera kunskap och litteratur liksom för att

genomföra ett eget vetenskapligt arbete. Senare sker fördjupningen, dels genom delkurserna i organisation, ledarskap, implementering men också genom det egna examensarbetet. Matrisen som finns redovisad för barnmorskeprogrammet skulle kunna användas också för detta magisterprogram.

- Examensarbetet förbereds redan under den första terminen och en metodkurs säkerställer att studenterna har erforderliga kunskaper och färdigheter för examensarbetet. Därutöver har de tillgång till handledning. I någon av kursvärderingarna önskade studenterna ännu tidigare information om examensarbetet, vilket kollegiet har uppmärksammat. Examensarbetskursen ligger sist i programmet och upplägg, handledning och examination verkar vara adekvat.

Exempel på examensarbeten med olika metodansatser visar på bredd i handledarkollegiets kompetens och stor relevans i ett globalt perspektiv. Medbedömning av examensarbeten är en mycket bra idé som sakkunnig vill uppmuntra.

- En magisterutbildning är inte primärt en förberedelse för yrkeslivet, men med det innehåll beträffande organisation och ledarskap som kursen erbjuder kan den mycket väl vara en väg in till ett arbete inom någon organisation eller i ett administrativt uppdrag. Återigen skulle en alumnenkät vara värdefull för vidareutveckling av programmet.
- Hela programmet genomsyras av att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt och examensarbetet ger studenterna tillfälle att applicera forskningsprocessen i sin helhet och att pröva olika verktyg. Lärargruppens goda vetenskapliga kompetens och höga forskningsaktivitet ger goda förutsättningar för studenterna att utveckla sin egen kompetens.
- Utbildningens nivå motsvarar enligt min bedömning väl en magisterexamen inom huvudområdet. Dock är det svårt att bedöma djupet eftersom ingen kurslitteratur finns redovisad.

Förbättringspotential

- Studenternas möjligheter att påverka utbildningens upplägg uppfattar sakkunnig som begränsade eftersom upplägget styrs av utbildningsplan och kursplaner. Däremot har studenter möjlighet att via kursvärderingar framföra sina synpunkter och dessa analyseras sedan och kan påverka genomförandet av undervisningen och säkert i viss mån innehållet. Problemet är att inte alla studenter lämnar in någon kursvärdering och det blir därför svårt att få en helhetsbild av vad studenterna anser. Detta uppmärksammas av lärarna och olika initiativ har tagits för att öka deltagandet. Mer kan behöva göras. Ett initiativ kunde vara att göra en alumnundersökning med frågor riktade till studenter som genomfört programmet för några år sedan. Då skulle det också bli möjligt att få veta mer om hur denna ettåriga magisterexamen varit meriterande för dem och vilka arbeten/tjänster de har kunnat söka/erhålla som en följd av utbildningen.

Genomströmning

- Båda sakkunniga uttalar sig positivt om genomströmningen. Ca 15 utfärdade magisterexamina per år är ett bra resultat.

Utskottets kommentarer

Utskottet instämmer i sakkunnigas yttranden att det finns viktigt innehåll som implementering, organisation och ledarskap samt genusperspektiv. Utbildningens nivå förefaller vara adekvat. Vidare anser utskottet att det är en intressant idé att låta studenternas olika internationella bakgrunder bidra till utvecklandet av utbildningens innehåll.

Ett begränsat fokus på värderingsförmåga och förhållningssätt framstår som en svaghet i utbildningen. Utskottet rekommenderar vidare att det genomförs en översyn av progressionen liksom variation av examinationsformer utifrån sakkunnigas kommentarer. Extern medbedömning av examensarbeten behöver införas.

Formerna för studentinflytande bör utvecklas, gärna med särskilt fokus på utbildningens innehåll. Genomströmningen är god.

BESLUT

Beslutsdatum
2025-09-17

Beslutsfattare
Utbildnings- och forskningsnämnden

Diarienummer
C 2025/1154

Intern utbildningsutvärdering sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa, avancerad nivå

Beskrivning av ärendet

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har utvärderat Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa 60 hp. Utvärderingen har genomförts av UFN:s utskott för utvärdering av utbildning (UUU) vid institutionen för hälsa och välfärd (IHOV).

Beredning av ärendet

Utvärderingen har genomförts med stöd av sakkunnigyttranden från externa sakkunniga docent Margareta Larsson, Uppsala universitet, och professor Katarina Swahnberg, Linnéuniversitetet. Eftersom frågorna i denna utvärdering är begränsade på grund av tidigare utvärdering av Barnmorskeprogrammet har inga intervjuer med studenter genomförts. Dialog mellan nämndens utvärderingsutskott och representanter för utbildningen har genomförts genom e-post i juni 2025.

Beslutets implementering

Utvärderingsrapport och utkast till utlåtande presenterades i UFN 2025-08-20 och UFN gav sina synpunkter:

Styrkor och goda exempel

Ny punkt: "Forskningsanknytningen är god."

Ny punkt: "Det systematiska kvalitetsarbetet är tillfredsställande."

Ny punkt: "Internationalisering är centralt i programmet."

Utvecklingspotential

Ny punkt: "Alumner kan inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet."

Krav på åtgärder

Punkt 1: "Formerna för studentinflytande genom programråd behöver utvecklas."

Punkt 2: "Införande av större variation av examinationsformer inklusive säkerställande av individuella examinationer i syfte att säkerställa rättssäkerheten, ~~bland annat med tanke på rättssäkerhet.~~

Beslut

Utbildnings- och forskningsnämnden beslutar

- att fastställa utlåtande efter utvärdering av Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa 60 hp.

Ärendet föredrogs av Anna Annerberg och Svante Fjelkner

Linda Vixner

Dekan

Ordförande

Lovisa Berg

Justerare

Signerats av: Anna Annerberg (HDa), 2025-09-22 Svante Fjelkner (HDa), 2025-09-22 Lovisa Berg (HDa), 2025-09-22

Signerats av: Linda Vixner (HDa), 2025-09-22

Bilaga

Utlåtande efter utvärdering av Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa 60 hp

Utvärderingsrapport Magisterprogram i global sexuell och reproduktiv hälsa 60 hp

Delges

Rektor

Prefekt Institutionen för hälsa och välfärd

Institutionsadministratör Institutionen för hälsa och välfärd

Signerats av: Anna Annerberg (HDa), 2025-09-22 Svante Fjelkner (HDa), 2025-09-22 Lovisa Berg (HDa), 2025-09-22

Signerats av: Linda Vixner (HDa), 2025-09-22